



ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๓๗ ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๖

วันหมดอายุ ดูอย่างไร ยาที่ใช้หมดอายุแล้วหรือยัง

วันหมดอายุ หรือ วันสิ้นอายุของยา คือ วันที่กำหนดอายุของยาที่ผลิตในแต่ละรุ่นผลิต ซึ่งแสดงว่า ยามีคุณภาพมาตรฐานตามข้อกำหนดตลอดช่วงระยะเวลาก่อนถึงวันสิ้นอายุของยา ยาที่อยู่ในบรรจุภัณฑ์ของบริษัทผู้ผลิตดูได้จากวันหมดอายุบนแผงยา ฉลากยา กล่อง หรือขวดยา โดยจะแสดงคำว่า Expiry Date/ Exp./ Use Before หรือยาสิ้นอายุ ตามด้วย วัน-เดือน-ปี ที่หมดอายุ กรณีที่ระบุเฉพาะเดือนและปีที่หมดอายุ วันหมดอายุจะเป็นวันสุดท้ายของเดือน

Reg. No. 1A 241/32	E 33163
Lot & Control No.	
Mfg Date	11.05.19
ยาสินอายุ (Exp.Date)	11.05.24

Lot No.	L 650903
Mfd.	03 11 22
ยาสินอายุ/Exp.	03 11 24

ยาเสื่อมสภาพ หมายถึง ยาที่มีลักษณะผิดไปจากข้อกำหนดที่ทางผู้ผลิตกำหนด ซึ่งข้อกำหนดนี้ผู้ผลิตใช้เกณฑ์มาตรฐานจากตำรายาตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขแห่งประเทศไทย หรือตำรายาสากลมาตรฐานตามประกาศของประเทศต่างๆ ยาจะมีคุณภาพดีจนถึงวันหมดอายุที่ระบุไว้ให้ หากอยู่ภายใต้การจัดเก็บที่เหมาะสมตามที่แนะนำโดยผู้ผลิต แต่หากมีการจัดเก็บยาที่ไม่เหมาะสม ยาอาจเสื่อมสภาพและมีคุณภาพพลดลงต่ำกว่ามาตรฐานก่อนวันหมดอายุที่ระบุไว้

ตัวอย่างยาเสื่อมสภาพ



ยาเม็ด

เม็ดยาแตก สีเปลี่ยนไป
มีจุดต่างขึ้นรา



แคปซูล

เปลือกแตกออก ภายในแคปซูล
พบผงยาเปลี่ยนสี



ยาผงแห้ง

ผงยาจับตัวกันเป็นก้อน
ไม่สามารถละลายได้



ยาน้ำแขวนตะกอน

ตะกอนจับกันเป็นก้อน
เขย่าแล้วไม่กระจายตัว



ยาน้ำ

ผงตัวยาละลายไม่หมด
มีตะกอน สี กลิ่น รส เปลี่ยนไป

ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยในการใช้ยาก่อนใช้ยาทุกครั้งต้องตรวจสอบวันหมดอายุและลักษณะทางกายภาพเบื้องต้นก่อนใช้ยาทุกครั้ง ไม่ควรใช้ยาหากพบว่ายานั้นเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ และสามารถติดต่องานบริการเภสัชกรรม ศูนย์บริการสาธารณสุข เพื่อทำลายทิ้งอย่างถูกวิธีโดยไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2543). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาที่ต้องแจ้งกำหนดสิ้นอายุไว้ในฉลาก พ.ศ. 2543 วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ฝ่ายเภสัชกรรม. ยาหมดอายุ ยาเสื่อมสภาพ อันตรายที่ไม่ควรมองข้าม [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลรามาธิบดี9 [เข้าถึงเมื่อ 4 ก.ค. 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://med.mahidol.ac.th/ramapharmacy/th/knowledge/general/11092015-2303-th>
- ทีมเภสัชกร โรงพยาบาลนวมินทร์9. ยาเสื่อมคุณภาพ หมดอายุ เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลนวมินทร์9 [เข้าถึงเมื่อ 4 ก.ค. 2566]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.navamin9.com/expire>

ผู้จัดทำบทความ ภก.นรรว เจนณรงค์

Email : vck_rx@hotmail.com

ดาวน์โหลดข่าวสารนี้
ที่ QR CODE ด้านล่างนี้



กองเภสัชกรรม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๓๒๐ ม.๖ ซ.เคหะชุมชนท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๘๗๘๒

